

**nowe
wydanie**

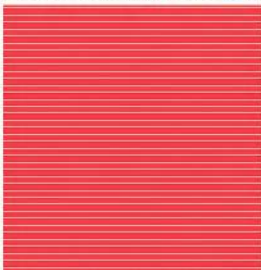
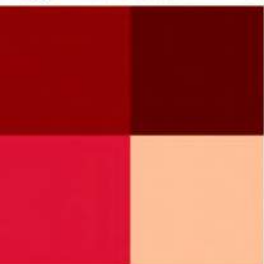

wydanie
polecane
przez
nauczycieli

TABLICE

geografia historia

- gwarancja sukcesu ■
- trafny dobór informacji ■
- wiadomości uporządkowane, ■
- łatwe do zapamiętania

GREG
WYDAWNICTWO EDUKACYJNE

Tablice geograficzne – autorzy:

Sławomir Jaszczuk, Jolanta Rakowska

Tablice historyczne – autorzy:

Piotr Czerwiński, Justyna Piekarczyk

Redakcja merytoryczna:

Anna Grzesik, Leszek Klimiuk, Agnieszka Nawrot Sabak

Korekta:

Agnieszka Antosiewicz, Katarzyna Curyło, Patrycja Jabłońska, Andrzej Mysiak,
Agnieszka Nawrot Sabak, Karolina Rymut-Kościelniak, Joanna Tomasiak, Maria Zagnińska

Dane statystyczne użyte w publikacji pochodzą z następujących źródeł:
danepubliczne.imgw.pl/data, demografia.stat.gov.pl, ec.europa.eu/eurostat,
geoportal.pgi.gov.pl, gios.gov.pl/pl/stan-srodowiska, indexmundi.com, intermodalnews.pl,
latifundist.com, oecd-ilibrary.org, populationof.net, stat.gov.pl, statista.com,
tytonpapierosowy.pl, wikipedia.pl, worldpopulationreview.com
oraz z Rocznika Statystycznego Rzeczypospolitej Polskiej (2021)

ISBN 978-83-7517-739-8

Wydanie II zaktualizowane

© Copyright by Wydawnictwo „GREG”

Kraków 2022

31-979 Kraków, ul. Klasztorna 2B

tel. 12 680-15-50

www.greg.pl

Księgarnia internetowa: www.greg.pl

Wszystkie prawa zastrzeżone.

Żadna część niniejszej publikacji nie może być reprodukowana
lub przedrukowana bez pisemnej zgody Wydawnictwa „GREG”.

Dotyczy to także przenoszenia danych do systemów komputerowych,
wykonywania fotokopii i mikrofilmów.

Skład i łamanie: Pracownia Słowa

Opracowanie graficzne: BROS

Projekt okładki: Aleksandra Zimoch

Shutterstock: Andrey Armyagov, Anton Balazh, Nejrón Photo, Zurijet

SPIS TREŚCI

TABLICE GEOGRAFICZNE

ELEMENTY ASTRONOMII

Słońce	13
Księżyc	13
Planety Układu Słonecznego.....	14
Wymiary Ziemi	15

ZAGADNIENIA OGÓLNOGEOGRAFICZNE

Strefy czasowe Ziemi.....	16
Podział dziejów Ziemi.....	18
Najważniejsze rodzaje skał	20
Ruchy górotwórcze.....	22
Najgłębsze rowy oceaniczne	23
Półwyspy.....	24
Najgłębsze depresje.....	24
Morfometria wszechoceanu.....	24
Przykłady trzęsień Ziemi	25

POLSKA

Geografia

Terytorium i granice.....	26
Układ pionowy powierzchni	26
Wyższe szczyty górskie – Karpaty.....	27
Wyższe szczyty górskie – Sudety i Góry Świętokrzyskie	27
Najdłuższe jaskinie	28
Najgłębsze jaskinie.....	28
Powierzchnie zlewisk i dorzeczy.....	28
Największe rzeki.....	29
Największe i najgłębsze jeziora	30
Najdłuższe kanały.....	31
Największe sztuczne zbiorniki i stopnie wodne.....	31
Temperatury powietrza (dane za rok 2019).....	33
Opady atmosferyczne (dane za rok 2019).....	34

Stan i ochrona środowiska

Zasoby ważniejszych kopalin (2020).....	36
Zasoby wodne i pobór wody (2020).....	37
Klasyfikacja i ocena stanu wód rzecznych Polski (2014–2019)	37
Stan czystości wybranych jezior	39
Ścieki przemysłowe i komunalne (2020).....	39
Oczyszczalnie ścieków (2020).....	39
Emisja głównych zanieczyszczeń powietrza (2019).....	40
Parki narodowe (2020).....	40
Rezerваты przyrody (2020).....	41

Największe parki krajobrazowe (2020).....	41
Struktura terytorialna	
Gminy (2020)	41
Powiaty ziemskie (2020)	42
Miasta na prawach powiatu (2020).....	42
Województwa i ich stolice	42
Ludność. Wyznania religijne	
Ludność na podstawie spisów.....	42
Ludność Polski w latach 1946–2021	43
Ludność według województw (2019)	43
Ludność według płci i wieku (stan na 31 XII 2013)	44
Bilans ludności w wieku produkcyjnym i nieprodukcyjnym (2020).....	44
Ludność według poziomu wykształcenia (2011)	45
Miasta i ludność w miastach (2020).....	45
Ludność wiejska (2020).....	45
Ruch naturalny ludności na 1000 osób (2020)	46
Przyrost naturalny według województw (2013).....	46
Przyrost naturalny w latach 1946–2020.....	46
Współczynnik dzietności kobiet w latach 1960–2017.....	47
Przeciętne dalsze trwanie życia (2020).....	47
Migracje wewnętrzne ludności na pobyt stały (2020).....	48
Migracje zagraniczne ludności (2020)	48
Saldo migracji w latach 1946–2020.....	48
Zgony niemowląt w latach 1946–2020	49
Wyznania religijne w Polsce (2020).....	49
Rynek pracy	
Pracujący według sektorów własności (2020)	50
Pracujący według sekcji i działów (2020).....	50
Bezrobocie rejestrowane (2020)	50
Stopa bezrobocia rejestrowanego według województw (grudzień 2021).....	51
Turystyka	
Przyjazdy cudzoziemców do Polski (styczeń 2022).....	51
Rolnictwo. Rybołówstwo	
Powierzchnia użytków rolnych (2013).....	52
Powierzchnia zasiewów (2020)	53
Zbiory ziemiopłodów (2020).....	53
Zbiory warzyw gruntowych (2020).....	53
Zbiory owoców (2020)	53
Bydło, trzoda chlewna, owce (2020).....	54
Pogłowie trzody chlewnej według województw (2021).....	54
Pogłowie drobiu według województw w milionach sztuk (2020).....	54
Ciągniki rolnicze.....	55
Zużycie nawozów.....	55

Połowy ryb morskich i słodkowodnych (2020)	56
Przemysł	
Produkcja ważniejszych wyrobów (2020)	56
Surowce energetyczne (2020)	57
Bilans energii elektrycznej (2020)	57
Transport. Łączność	
Sieć komunikacyjna (2020)	57
Przewozy ładunków (2020)	58
Przewozy pasażerów (2020)	58
Tabor kolejowy (2020)	58
Morska flota transportowa (2020)	58
Przeładunek w portach morskich (2020)	59
Transport lotniczy (2020)	59
Dane o łączności (2020)	59
Działalność wydawnicza (2020)	60
Handel zagraniczny	
Obroty handlu zagranicznego 1938–2020	60
Obroty handlu zagranicznego według grup krajów (2020)	61
Dynamika importu i eksportu (rok poprzedni = 100)	62
Import i eksport ważniejszych towarów według nomenklatury scalonej CN (2020)	62
ŚWIAT	
Geografia	
Powierzchnia kontynentów i oceanów	63
Największe wyspy świata	63
Najwyższe szczyty górskie według kontynentów	64
Najdłuższe jaskinie świata	65
Najgłębsze jaskinie świata	65
Najdłuższe rzeki świata	66
Największe jeziora świata	66
Sztuczne zbiorniki wodne	67
Powierzchnia. Ludność	
Powierzchnia i ludność świata	67
Powierzchnia, ludność i stolice państw świata	69
Największe aglomeracje świata (2021)	80
Ruch naturalny ludności świata	81
Ochrona środowiska naturalnego (2018)	
Ochrona bioróżnorodności na świecie – tereny chronione	82
Praca	
Ludność aktywna zawodowo w wieku 15–64 lat (2020)	83
Bezrobocie (2020)	83
Edukacja	
Uczniowie szkół podstawowych, ponadpodstawowych i studenci (2018)	84

Rolnictwo. Leśnictwo. Rybołówstwo

Ludność aktywna zawodowo w rolnictwie (2017).....	85
Zbiory zbóż w krajach UE (2021).....	86
Rozmieszczenie upraw i wysokość zbiorów pszenicy na świecie (2018).....	86
Rozmieszczenie upraw i wysokość zbiorów żyta na świecie (2018).....	87
Wysokość zbiorów jęczmienia na świecie (2016).....	88
Rozmieszczenie upraw i wysokość zbiorów owsa na świecie (2019).....	88
Wysokość zbiorów kukurydzy na świecie (2018).....	89
Rozmieszczenie upraw i wysokość zbiorów ryżu na świecie (2018).....	89
Rozmieszczenie upraw i wysokość zbiorów buraków cukrowych na świecie (2020).....	90
Rozmieszczenie upraw i wysokość zbiorów ziemniaków na świecie (2017).....	91
Wysokość zbiorów bawełny na świecie (2017).....	92
Rozmieszczenie upraw i wysokość zbiorów tytoniu na świecie (2019).....	92
Wysokość zbiorów herbaty na świecie (2019).....	93
Rozmieszczenie upraw i wysokość zbiorów kawy na świecie (2020).....	93
Zbiory innych roślin uprawnych.....	95
Pogłowie bydła (2021).....	99
Pogłowie trzody chlewnej (2019).....	99
Światowe spożycie mięsa na osobę (2017).....	99
Światowa produkcja mleka (2018).....	100
Pozyskanie drewna (2018).....	100

Przemysł

Wydobycie węgla kamiennego (2015).....	101
Wydobycie i zapasy ropy naftowej (2020).....	101
Wydobycie gazu ziemnego (2017).....	102
Produkcja stali surowej (2020).....	102
Produkcja samochodów (2020).....	102
Produkcja energii elektrycznej w Europie (2019).....	103
Produkcja i konsumpcja cukru.....	103

Transport. Łączność

Transport kolejowy pasażerski w latach 2015–2020 w Unii Europejskiej.....	104
Transport samochodowy towarowy w krajach Unii Europejskiej (2020).....	104
Transport lotniczy w krajach Unii Europejskiej (2020).....	105
Największe porty lotnicze świata (2020).....	106
Porty lotnicze o największych przeładunkach towarów (2020).....	107
Gospodarstwa domowe mające dostęp do internetu (2021).....	107

Handel zagraniczny

Import i eksport (2020).....	108
Produkt krajowy brutto według parytetu siły nabywczej (2020).....	109

TABLICE HISTORYCZNE

HISTORIA POWSZECHNA

Prehistoria

Najdawniejsze dzieje człowieka.....	113
-------------------------------------	-----

STAROŻYTNOŚĆ

Cywilizacje Starożytnego Wschodu

Osiągnięcia cywilizacji Starożytnego Wschodu.....	115
Religie społeczeństw Starożytnego Wschodu.....	116
Geneza i zasady religii monoteistycznych.....	116

Starożytna Grecja

Ustroje polityczne.....	118
Kształtowanie się demokracji ateńskiej.....	118
Najważniejsze daty z dziejów Grecji.....	119

Starożytny Rzym

Instytucje Republiki Rzymskiej.....	120
Spółczesność rzymskie.....	122
Najważniejsze daty z dziejów Rzymu.....	123

Średniowiecze

Wyprawy krzyżowe (krucjaty).....	124
Kręgi cywilizacji pozaeuropejskich i dorobek cywilizacyjny ludów Ameryki przedkolumbijskiej.....	126
Najważniejsze daty średniowiecza.....	127

Czasy nowożytne (XVI–XIX w.)

Wielkie odkrycia geograficzne (XV–XIX w.).....	129
Zasady wyznań chrześcijańskich i podziały wyznaniowe w Europie.....	131
Wielka Rewolucja Francuska.....	134
Wiosna Ludów w Europie.....	135
Typy ustrojów politycznych.....	138
Ideologie polityczne, społeczne i gospodarcze typowe dla Europy w XIX w. i ich wpływ na Europejczyków.....	141
Pojęcia charakterystyczne dla ustrojów politycznych w XIX w.....	142
Kolonializm.....	143

Historia najnowsza

Ustroje polityczne XX wieku.....	146
I wojna światowa (1914–1918) – przebieg.....	148
System wersalski.....	149
II wojna światowa (1939–1945).....	152
Holokaust.....	153
Konferencje Wielkiej Trójki.....	154
Zimna wojna.....	155
Procesy dekolonizacyjne.....	156
Zasady funkcjonowania państw demokratycznych w XX w.....	156

Instytucje Unii Europejskiej.....	157
Jesień Ludów (Narodów).....	159
Wybrane konflikty XX wieku.....	164
Terroryzm.....	165

HISTORIA POLSKI

Średniowiecze

Ustawa sukcesyjna Bolesława Krzywoustego (1138).....	166
Początki społeczeństwa stanowego w Polsce.....	166
Proces jednoczenia państwa polskiego po rozbiu dzielnicowym.....	167
Unie polsko-litewskie.....	168
Stosunki polsko-krzyżackie.....	170
Rozwój przywilejów szlacheckich.....	173

Historia nowożytna

Rodzaje sejmików ziemskich w Rzeczypospolitej (XVI-XVIII w.).....	175
Wojny polsko-szwedzkie w XVII w.....	176
Wojny z Turcją w XVII w.....	177
Wojny z Moskwą w XVII w.....	177
Wojny z Kozakami w XVII w.....	178
Próby reformowania Rzeczypospolitej w XVII i XVIII w.....	179
Schemat ustroju Rzeczypospolitej w latach 1791-1792.....	181
Rozbiory.....	181
Obozy polityczne Wielkiej Emigracji.....	182
Powstania narodowe (XVIII i XIX w.).....	184

Historia najnowsza

Sprawa polska na arenie międzynarodowej w czasie I wojny światowej.....	187
Powstanie pierwszych ośrodków władzy na ziemiach polskich.....	189
Kształtowanie granic II Rzeczypospolitej.....	190
Główne ugrupowania polityczne Polski Międzywojennej.....	193
Mniejszości narodowe II RP.....	195
Najważniejsze wydarzenia II Rzeczypospolitej.....	197
Okupacja niemiecka i sowiecka ziem polskich podczas II wojny światowej.....	199
Polska Rzeczpospolita Ludowa.....	200
Najważniejsze wydarzenia współczesnej historii Polski.....	204

ANEKS

Państwa członkowskie Unii Europejskiej.....	205
Najważniejsi prezydenci Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej.....	206
Prezydenci Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i Rzeczypospolitej Polskiej.....	206
Premierzy III RP.....	207

OD WYDAWCY

Tablice geograficzne prezentują aktualny zestaw informacji statystycznych o poziomie życia społeczeństwa i stanie gospodarki Polski oraz ważniejszych zróżnicowaniach regionalnych. Tablice zawierają też podstawowe dane o świecie.

Zamieszczone informacje w formie wygodnych i przejrzystych tabel przedstawiono w takiej formie, by łatwo można było odnaleźć wszystkie potrzebne informacje, porównywać je i zestawiać.

Tablice historyczne zbierają najważniejsze wydarzenia z dziejów świata oraz Polski. Tabela-ryczne zestawienia pozwalają szybko odnaleźć daty, wydarzenia, postacie oraz dostrzec zależności między nimi.

Informacje w Tablicach dobrane są trafnie, zawierają wszystko to, co jest niezbędne w szkole oraz podczas samodzielnej nauki w domu. Uporządkowane zestawienia znacznie ułatwiają zapamiętywanie.

Serdecznie polecamy!
Wydawnictwo GREG

wydanie
polecane
przez
nauczycieli

TABLICE

geograficzne

- przejrzysty i uporządkowany układ
- przystępnie podane wiadomości
- niezbędne informacje ujęte w tabelach
- zagadnienia wymagane w programie nauczania

ELEMENTY ASTRONOMII

SŁOŃCE

średnica równikowa	1,392 mln km
powierzchnia	$6,09 \cdot 10^{12} \text{ km}^2$
objętość	$1,41 \cdot 10^{18} \text{ km}^3$
masa	$1,9891 \cdot 10^{30} \text{ kg}$
średnia gęstość	$1,408 \text{ g/cm}^3$
okres obrotu na równiku	25d 9h 7min 13s
średnia odległość od Ziemi	149,6 mln km
największa odległość od Ziemi	152,1 mln km
najmniejsza odległość od Ziemi	147,1 mln km
prędkość ruchu wokół środka galaktyki	217 km/s
siła ciężenia na powierzchni	$273,95 \text{ m/s}^2$
temperatura powierzchni	5507°C
temperatura jądra	13,6 mln $^\circ\text{C}$
moc promieniowania	$3,827 \cdot 10^{26} \text{ W}$
skład chemiczny	wodór 73,46%, hel 24,85%, tlen 0,77%, węgiel 0,29%, żelazo 0,16%, neon 0,12%

KSIĘŻYC

średnica równikowa	3476,2 km	największa odległość od Ziemi	405696 km
średnica biegunowa	3472,0 km	najmniejsza odległość od Ziemi	363104 km
powierzchnia	$37,93 \text{ mln km}^2$	średnia prędkość ruchu	1,022 km/s
objętość	$2,197 \cdot 10^{10} \text{ km}^3$	maksymalna prędkość ruchu	1,082 km/s
masa	$7,347673 \cdot 10^{22} \text{ kg}$	minimalna prędkość ruchu	0,968 km/s
średnia gęstość	$3,344 \text{ g/cm}^3$	siła ciężenia na równiku	$1,622 \text{ m/s}^2$
okres obiegu wokół Ziemi	29d 12h 44min 3s	temperatura	od -197°C do 158°C

Rodzaj	Nazwa	Charakterystyczne cechy
skały osadowe organiczne	wapień	barwa biała, jasnoszara, kremowa, różowa, czerwona, czasami czarna
	gez	barwy białej, żółtej lub szarej
	margiel	reaguje z kwasem solnym, a przy tej reakcji pojawia się ilasta zawiesina
	opoka	skała barwy białej lub kremowej, zwięzła, porowata, reaguje z kwasem solnym i brudzi palce
	radiolaryt	struktura jawnokrystaliczna, barwy czerwonej, zielonej lub czarnej
	torf	skała miękka, słabo skonsolidowana, można w niej odróżnić poszczególne szczątki roślinne
	węgiel brunatny	skała będąca drugim etapem rozwoju węgla, ma barwę brunatną i matowy połysk; najmłodsza odmiana węgla kopalnego, zawiera 62-75% pierwiastka węgla
	węgiel kamienny	odznacza się strukturą drobnoziarnistą, barwą czarną lub czarnobrunatną oraz muszlowym lub nierównym przełamem, zawiera 75-97% pierwiastka węgla
	antracyt	skała twarda, zbita, złożona prawie w 100% z węgla, barwę ma najczęściej czarną, połysk metaliczny lub szklisty; odmiana węgla, jest skałą osadową, ale także metamorficzną

RUCHY GÓROTWÓRCZE

Nazwa ruchów górotwórczych	Czas	Występowanie w Polsce	Występowanie na świecie
Alpejskie	237 mln lat temu - do dziś (mezozoik i kenozoik)	Karpaty, odmłodzenie starszych górotworów (Sudety, Góry Świętokrzyskie)	Alpy, Karpaty, Pireneje, Apeniny, Stara Płanina, Góry Dynarskie, Atlas, Himalaje, Kaukaz, Andy, Kordyliery
Hercyńskie (waryscyjskie)	428 mln - 250 mln lat temu (karbon, perm)	Sudety, Góry Świętokrzyskie	Południowa Anglia, Bretania, Masyw Centralny, Masyw Armorykański, Ardeny, Wogezy, Reńskie Góry Łupkowe, Harz, Schwarzwald, Rudawy, Masyw Czeski, Ural, Ałtaj, Góry Smocze, Góry Przylądkowe, południowo-zachodnie Appalachy, Wyżyna Patagońska, środkowe Wielkie Góry Wododziałowe

Nazwa ruchów górotwórczych	Czas	Występowanie w Polsce	Występowanie na świecie
Kaledońskie	496 mln - 430 mln lat temu (ordowik, sylur, dewon)	Góry Świętokrzyskie, część Sudetów	Góry Kaledońskie, Grampian, Góry Skandynawskie, góry Spitsbergenu, Góry Jabłonowe, obszar od północno-wschodnich Appalachów przez Nową Funlandię po północno-wschodnią Grenlandię, Góry Flindersa, Alpy Australijskie
Bajkalskie, Assyntyjskie, Kadomijskie, Katangijskie	630 mln - 542 mln lat temu	-	północny Ural, Góry Bajkalskie, Góry Barguzińskie, Sajan Wschodni, Góry Stanowe, Góry Ikackie, Chamar, Daban, Góry Przymorskie, Katanga
Grenwilskie	1200 mln - 1000 mln lat temu	-	od Półwyspu Labrador do Teksasu
Gotyjskie, Karelskie, Hudsonskie	1600 mln - 1400 mln lat temu	-	Karelia, północna i środkowa Szwecja, Labrador, rejon Zatoki Hudsona
Saamijskie, Białomorskie, Kenorańskie	2500 mln lat temu i wcześniej	-	niewielkie obszary Kanady, Afryki i Antarktydy

NAJGŁĘBSZE ROWY OCEANICZNE

Rów	Ocean	Głębokość w m	Rów	Ocean	Głębokość w m
Mariański	Spokojny	11022	Sandwich Południowy	Atlantycki	8428
Tonga	Spokojny	10882	Japoński	Spokojny	8412
Kurylsko-Kamczacki	Spokojny	10542	Palan	Spokojny	8138
Filipiński	Spokojny	10497	Atakamski	Spokojny	8066
Bonin	Spokojny	10340	Salomona	Spokojny	7916
Kermadec	Spokojny	10047	Aleucki	Spokojny	7822
Puerto Rico	Atlantycki	9219	Nansei Shoto	Spokojny	7790
Volcano	Spokojny	9156	Jamajski	Atlantycki	7680
Nowej Brytanii	Spokojny	9140	Nowohebrzydki	Spokojny	7570
Yap	Spokojny	8527	Jawajski	Indyjski	7455

POWIATY ZIEMSKIE (2020)

Liczba ludności	Liczba powiatów	Liczba ludności	Liczba powiatów
Ogółem	314	100000 – 149999	52
Poniżej 5000	74	150000 – 199999	20
50000 – 74999	92	200000 i więcej	7
75000 – 99999	69		

MIASTA NA PRAWACH POWIATU (2020)

Liczba ludności	Liczba powiatów	Liczba ludności	Liczba powiatów
Ogółem	66	150000 – 199999	9
Poniżej 5000	6	200000 – 499999	9
50000 – 74999	14	500000 – 999999	4
75000 – 99999	9	1000000 i więcej	1
100000 – 149999	14		

WOJEWÓDZTWA I ICH STOLICE

Województwo	Stolica	Województwo	Stolica
dolnośląskie	Wrocław	podkarpackie	Rzeszów
kujawsko-pomorskie	Bydgoszcz (siedziba wojewody) i Toruń (siedziba sejmiku wojewódzkiego)	podlaskie	Białystok
lubelskie	Lublin	pomorskie	Gdańsk
lubuskie	Gorzów Wielkopolski (siedziba wojewody) i Zielona Góra (siedziba sejmiku wojewódzkiego)	śląskie	Katowice
łódzkie	Łódź	świętokrzyskie	Kielce
małopolskie	Kraków	warmińsko-mazurskie	Olsztyn
mazowieckie	Warszawa	wielkopolskie	Poznań
opolskie	Opole	zachodniopomorskie	Szczecin

LUDNOŚĆ. WYZNANIA RELIGIJNE**LUDNOŚĆ NA PODSTAWIE SPISÓW**

Data spisu	Ogółem w mln	Mężczyźni w mln	Kobiety w mln	Ludność miejska w %	Ludność wiejska w %	Ludność na 1 km ²
30 IX 1921*	27,177	13,133	14,044	24,6	75,4	70
9 XII 1931*	32,107	15,619	16,488	27,4	72,6	83

Data spisu	Ogółem w mln	Mężczyźni w mln	Kobiety w mln	Ludność miejska w %	Ludność wiejska w %	Ludność na 1 km ²
31 XII 1938*	34,849	17,000	17,849	30,0	70,0	90
14 II 1946	23,930	10,954	12,976	31,8	68,2	77
3 XII 1950	25,008	11,928	13,080	39,0	61,0	80
6 XII 1960	29,776	14,404	15,372	48,3	51,7	95
8 XII 1970	32,642	15,854	16,788	52,3	47,7	104
7 XII 1978	35,061	17,079	17,982	57,5	42,5	112
7 XII 1988	37,879	18,465	19,414	61,2	38,8	121
20 V 2002	38,230	18,516	19,714	61,8	38,2	122
31 III 2011	38,511	18,643	19,868	60,8	39,2	123

* w granicach państwa z dnia 31.03.1938 r. (powierzchnia 389 tys km²), ponadto dla roku 1938 dane na podstawie bieżącej ewidencji ludności

LUDNOŚĆ POLSKI W LATACH 1946–2021

Rok	Liczba ludności w mln	Rok	Liczba ludności w mln	Rok	Liczba ludności w mln
1946	23,640	1989	37,988	2005	38,157
1950	25,035	1990	38,073	2007	38,116
1955	27,550	1991	38,144	2008	38,136
1960	29,795	1993	38,239	2009	38,167
1965	31,551	1995	38,284	2010	38,529
1970	32,658	1997	38,290	2011	38,538
1975	34,185	1999	38,263	2013	38,496
1980	35,735	2001	38,242	2020	38,383
1985	37,341	2003	38,191	2021	38,180

LUDNOŚĆ WEDŁUG WOJEWÓDZTW (2019)

Województwo	Ludność w tys.	Województwo	Ludność w tys.
Polska	38 382,6	podkarpackie	2127,2
dolnośląskie	2900,2	podlaskie	1178,4
kujawsko-pomorskie	2072,4	pomorskie	2343,9
lubelskie	2108,3	śląskie	4517,6
lubuskie	1011,6	świętokrzyskie	1234,0

NAJWYŻSZE SZCZYTY GÓRSKIE WEDŁUG KONTYNETÓW

Szczyty	Wysokość w m n.p.m.	Góry	Państwa
AZJA			
Czomolungma (Mount Everest)	8848	Himalaje	Chiny, Nepal
K2 (Czogori)	8611	Karakorum	Indie
Kangczendzonga	8586	Himalaje	Indie, Nepal
Lhotse	8516	Himalaje	Chiny, Nepal
Makalu	8485	Himalaje	Chiny, Nepal
Cho Oju	8201	Himalaje	Chiny, Nepal
Dhaulagiri	8167	Himalaje	Nepal
Manaslu	8163	Himalaje	Chiny, Nepal
Nanga Parbat	8125	Himalaje	Indie
Annapurna	8091	Himalaje	Nepal
Gaszerbrum I	8080	Karakorum	Indie
Falchan Kangri (Broad Peak)	8051	Karakorum	Indie
Gaszerbrum II	8034	Karakorum	Indie
Sziszapangma	8027	Himalaje	Chiny
AMERYKA POŁUDNIOWA			
Aconcagua	6959	Andy	Argentyna
Ojos del Salado	6880	Andy	Argentyna, Chile
Monte Pissis	6795	Andy	Argentyna
Huascarán	6768	Andy	Peru
AMERYKA PÓŁNOCNA			
Denali	6138	Alaska	Stany Zjednoczone
Logan	5250	Św. Eliasza	Kanada
AFRYKA			
Kibo (Kilimandżaro)	5895	Kilimandżaro	Tanzania
Batian	5199	Kenia	Kenia
Margherita Peak	5109	Ruwenzori	Uganda, Demokratyczna Republika Konga
ANTARKTYDA			
Vinson	4892	Ellswortha	-

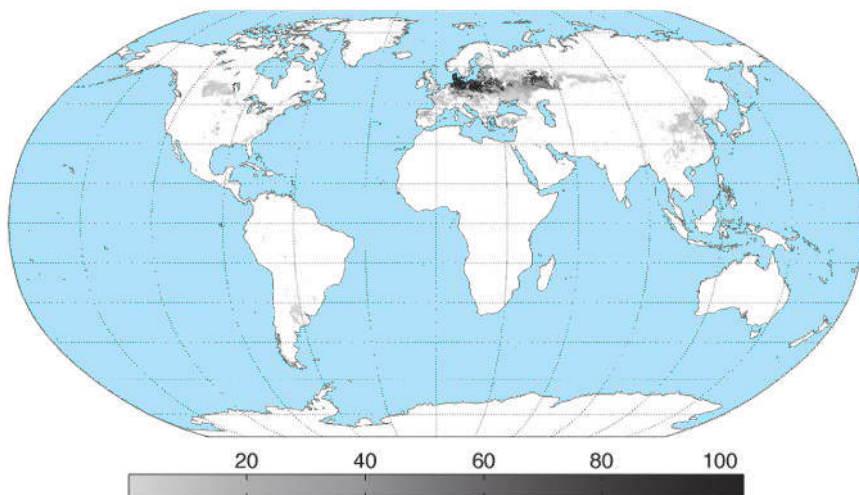
Szczyty	Wysokość w m n.p.m.	Góry	Państwa
OCEANIA			
Puncak Jaya	4884	Maooke	Papua–Nowa Gwinea, Indonezja
EUROPA			
Mont Blanc	4808	Alpy	Francja, Szwajcaria, Włochy
Dufourspitze	4634	Alpy	Szwajcaria
Dom	4545	Alpy	Szwajcaria
Weisshorn	4505	Alpy	Szwajcaria

NAJDŁUŻSZE JASKINIE ŚWIATA

Jaskinia	Państwo	Długość w km	Jaskinia	Państwo	Długość w km
Mammoth Cave	Stany Zjednoczone	579,4	Sistema Ox Bel Ha	Meksyk	133,4
Optimisticzeskaja	Ukraina	214,0	Oziernaja	Ukraina	122,0
Jewel Cave	Stany Zjednoczone	207,7	Gua Air Jernih	Malezja	109,0
Hölloch	Szwajcaria	189,0	Reseau de la Cuomo d'Hyuernedo	Francja	105,8
Lechuguilla Cave	Stany Zjednoczone	180,1	Toca de Boa Vista	Brazylia	102,0
Wind Cave	Stany Zjednoczone	176,3	Grubstein- Westwandhohle	Austria	100,5
Fisher Ridge Cave	Stany Zjednoczone	172,0	Ojo Guarena	Hiszpania	100,0
Siebenhengste- Hohgant-Höhlen	Szwajcaria	145,0	Sistema Purificacion	Meksyk	937,0

NAJGŁĘBSZE JASKINIE ŚWIATA

Jaskinia	Państwo	Głębokość w m	Jaskinia	Państwo	Głębokość w m
Wieriwkina	Gruzja	2212	Ceki 2	Słowenia	1533
Jaskinia Krubera (Woronja)	Gruzja	2191	Pantiuchinskaja	Gruzja	1508

Powierzchnia upraw żyta na świecie wraz ze średnią wysokością plonów w kg/ha

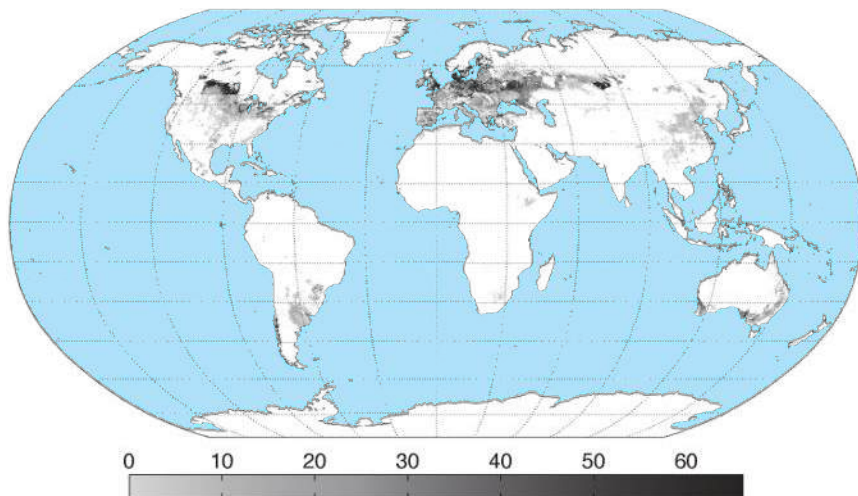
WYSOKOŚĆ ZBIORÓW JĘCZMIENIA NA ŚWIECIE (2016)

Kraj	Produkcja w tysiącach ton	Kraj	Produkcja w tysiącach ton
Rosja	17992	Kanada	8704
Niemcy	10730	Hiszpania	7979
Francja	10306	Turcja	6700
Ukraina	9435	Wielka Brytania	6655
Australia	8992	USA	4338

(Polska - 12 miejsce na świecie - 3441 tys. ton)

ROZMIESZCZENIE UPRAW I WYSOKOŚĆ ZBIORÓW OWSA NA ŚWIECIE (2019)

Kraj	Produkcja w tysiącach ton	Kraj	Produkcja w tysiącach ton
Rosja	4420	Australia	1130
Kanada	4240	Wielka Brytania	1080
Polska	1210	Brazylia	920
Finlandia	1190		

Powierzchnia upraw owsa na świecie wraz ze średnią wysokością plonów w kg/ha

WYSOKOŚĆ ZBIORÓW KUKURYDZY NA ŚWIECIE (2018)

Kraj	Produkcja w mln ton	Kraj	Produkcja w mln ton
Stany Zjednoczone	392,4	Indonezja	30,2
Chiny	257,2	Indie	27,8
Brazylia	82,3	Meksyk	27,2
Argentyna	43,5	Rumunia	18,7
Ukraina	35,8	Kanada	13,9
Polska - 3,9			

ROZMIESZCZENIE UPRAW I WYSOKOŚĆ ZBIORÓW RYŻU NA ŚWIECIE (2018)

Kraj	Produkcja w mln ton	Kraj	Produkcja w mln ton
Chiny	212,1	Tajlandia	32,2
Indie	172,6	Mjanma	25,4
Indonezja	83	Filipiny	19
Bangladesz	56,4	Brazylia	11,7
Wietnam	44	Pakistan	10,8

wydanie
polecane
przez
nauczycieli

TABLICE

historyczne

- gwarancja sukcesu
- trafny dobór informacji
- wiadomości uporządkowane,
- łatwe do zapamiętania

HISTORIA POWSZECHNA

PREHISTORIA

NAJDAWNIEJSZE DZIEJE CZŁOWIEKA

australopitek – małpa południowa	<p>Najprawdopodobniej pierwsze istoty, u których wyróżniono już pewne cechy ludzkie, pojawiły się ok. 4 mln lat temu. Ich wzrost niewiele przekraczał 100 cm, a nogi, stopy, biodra i dłonie zbliżone były do ludzkich. Małpie były natomiast ich czaszki (o dużych szczękach), w których mieścił się mózg o objętości ok. 450–600 cm³, czyli niewiele większy niż u goryla. Poruszały się w pozycji wyprostowanej.</p> <p>Australopiteki zamieszkiwały sawanny, gdyż mogły tam łatwo znaleźć pożywienie. W czasie polowań i zajęć codziennych używały prymitywnych narzędzi (ostro zakończonych kamienie, kije). Żyły w grupach, gdyż w ten sposób łatwiej było im przetrwać w otaczającym świecie.</p>
homo habilis – człowiek uzdolniony	<p>W wyniku stopniowej ewolucji umiejętności przystosowania się do istniejących warunków dokonały się przemiany genetyczne, w wyniku których ok. 2 mln lat temu wyłonił się homo habilis. Uczeni szacują objętość jego mózgu na ok. 600–800 cm³. To on zapoczątkował celowe wytwarzanie narzędzi, tzw. czopaków, wykonywanych z kamieni o owalnych kształtach, i najprawdopodobniej rozpoczął wędrówkę w kierunku Europy i Azji.</p>
homo erectus – człowiek wyprostowany	<p>Pojawił się ok. 1,5 mln lat temu i nazwano go też pitekantropem. Pojemność jego mózgu wynosiła ok. 800–1200 cm³, osiągał wzrost do ok. 170 cm. Umiał już wytwarzać narzędzia i broń z kamienia (słynne „topory” zwane pięściakami) i drewna, a także (od ok. 600 tys. lat temu) posługiwać się ogniem. Możliwe, że budował już pierwsze, prymitywne obiekty mieszkalne. Pitekantropy żyły w grupach, utrzymując się ze zbieractwa i myślistwa. W tym ostatnim dokonały już takiego postępu, że z powodzeniem mogły polować nawet na bardzo duże zwierzęta (słonie, nosorożce, lwy jaskiniowe).</p>
homo sapiens neandertalensis – człowiek rozumny neandertalski	<p>Pojawił się ok. 250 tys. lat temu. Miał przysadziłą budowę ciała, a objętość jego mózgu wynosiła ok. 1300–1700 cm³. Zamieszkiwał tereny od Europy Zachodniej aż po Chiny. Nosił odzież ze skór zwierzęcych i produkował znacznie lepsze narzędzia od swoich poprzedników (np. długie, drewniane oszczepy, których ostrza hartowano w ogniu). Możliwe, że posługiwał się już językiem mówionym. Najistotniejszym przełomem jest jednak to, że można już mówić o jego życiu duchowym. Dowodem na to są pochówki zmarłych, które świadczą o tym, że przywiązywano do tej ceremonii duże znaczenie. Zmarłych grzebano wraz z przedmiotami codziennego użytku, a znalezione szkielety otaczano kwiatami lub rogami zwierząt. Całkiem możliwe, że neandertalczyki dokonywali także obrzędów religijnych, dzięki którym mieli nadzieję zapanować nad przyrodą.</p>

WIELKA REWOLUCJA FRANCUSKA

Daty i wydarzenia	Opis
5 V 1789 r. Ludwik XVI zwołał parlament (Stany Generalne) do Wersalu	Zdecydowano, że każdy stan będzie obradował osobno i będzie miał do dyspozycji jeden głos – stawiało to w uprzywilejowanej sytuacji szlachtę i duchowieństwo.
17 VI 1789 r. przedstawiciele stanu trzeciego ogłosili się Zgromadzeniem Narodowym	Niezadowoleni z tego stanu rzeczy przedstawiciele stanu trzeciego podjęli uchwałę, że nie zakończą obrad przed uchwaleniem konstytucji. 9 VII 1789 r. ogłosili się Konstytuanta (Narodowym Zgromadzeniem Konstytucyjnym).
14 VII 1789 r. tłum opanował Bastylię	<ul style="list-style-type: none"> - Wybuch zamieszek w Paryżu; król, nie chcąc bardziej zaognić sytuacji, wycofał wojska i ogłosił, że zgadza się na powołanie Gwardii Narodowej (pod dowództwem La Fayette'a) i przeprowadzenie reform. - Konstytuanta podjęła uchwałę o zniesieniu przywilejów stanowych i wszystkich powinności feudalnych.
26 VIII 1789 r. uchwalono „Deklarację Praw Człowieka i Obywatela” (jej projekt opracował La Fayette)	<ul style="list-style-type: none"> - Uznała ona wolność i równość za naturalne prawa człowieka, wprowadzała swobodę wyznania, wolność myśli i słowa; stanowiła, że tylko naród jest źródłem władzy, a państwo powinno zapewnić przestrzeganie naturalnych praw człowieka. - Kolejne uchwały Konstytuanty zniosły stanowy podział społeczeństwa, ale wprowadziły za to cenzus majątkowy, który decydował o posiadaniu przez obywatela prawa wyborczego. Wprowadzono też zasadę trójpodziału władzy: ustawodawczą, wykonawczą i sądowniczą (Francja monarchią konstytucyjną). - Podjęto kontrowersyjne decyzje o zniesieniu zakonów, wybieralności proboszczów i biskupów przez władze świeckie i zobowiązano duchowieństwo do przysięgi na wierność konstytucji (duchowni po jej złożeniu mieli otrzymywać pensję od państwa); skonfiskowano majątki kościelne oraz opodatkowano szlachtę i duchowieństwo. - Zgromadzenie uległo podziałowi na różne kluby polityczne (jakobini, kordelierzy, żyrondyści, sankiuloci, herbertyści itp.).
3 IX 1791 r. uchwalono pierwszą francuską konstytucję	<ul style="list-style-type: none"> - Przekazywała władzę ustawodawczą Zgromadzeniu Prawodawczemu (Legislatywa), a władzę wykonawczą w ręce króla i ministrów. Królowi przyznano prawo weta wobec ustaw Legislatywy. Konstytucja ta utrzymała podział społeczeństwa na grupy majątkowe i cenzus przyznający prawa wyborcze tylko najbogatszym obywatelom. Wkrótce wybrano też nową Legislatywę.

Daty i wydarzenia	Opis
22 IX 1792 r. zniesiono monarchię i uchwalono powstanie republiki	<ul style="list-style-type: none"> - Zgromadzenie Prawodawcze podjęło decyzję o samorozwiązaniu. Rozpisano wybory i w ten sposób rządu we Francji we wrześniu 1792 r. przejął Konwent Narodowy, w którym zdecydowaną przewagę mieli jakobini. - Powołano specjalną komisję, która po krótkim procesie skazała króla na śmierć - 21 I 1793 r. Ludwik XVI został ścięty na gilotynie. - W tym czasie kraje europejskie (Prusy, Austria, Wielka Brytania, Holandia, Rosja, Hiszpania, Portugalia, Sardynia, Neapol) utworzyły koalicję antyfrancuską. - W związku z tym Konwent zdecydował się na uchwalenie kolejnego poboru do wojska. Decyzja ta wywołała niezadowolenie i wybuchy powstańcze w wielu zakątkach Francji, a do największych wystąpień doszło w Wandei. Wymordowano ok. 200 tys. ludzi. Przeciw republice walczone też w Bretanii i Maine. Wydarzenia te stały się dla jakobinów pretekstem do rozpętania terroru przeciw wrogom republiki.
Terror jakobinów (początek w III 1793)	<ul style="list-style-type: none"> - Powołano trybunał rewolucyjny, a miesiąc później Komitet Bezpieczeństwa Powszechnego i Komitet Ocalenia Publicznego (przejął w zasadzie rolę rządu). - Jakobini nie tylko bezwzględnie mordowali swoich przeciwników politycznych, ale przystąpili też do tworzenia nowej ideologii, która miała zastąpić tradycyjne wartości. Wprowadzono nowy kalendarz, w którym tygodnie zastąpiono dekadami, zniesiono niedziele, ustanowiono nowe święta upamiętniające wydarzenia związane z rewolucją. Zaczęto liczyć czas od 22 IX 1792 r., tj. od ustanowienia republiki. Ustanowiono cywilne śluby i pogrzeby, wprowadzano nowe kultury - Najwyższej Istoty, Rozumu, drzew wolności.
27 VII 1794 r. obalenie jakobinów, rządu Dyrektoriatu	<p>Fatalna polityka jakobinów i rosnące niezadowolenie z ich rządów sprawiły, że część członków Konwentu odważyła się zawiązać spisek i całą trójkę przywódców Komitetu Ocalenia Publicznego (Robespierre, Saint-Just, Couthon) aresztowano, osądzono i dzień później ścięto. Rozpoczęły się rządy Dyrektoriatu.</p>

WIOSNA LUDÓW W EUROPIE

Wystąpienia rewolucyjne, które przetoczyły się przez Europę w latach **1848–1849**, w historiografii określane są jako Wiosna Ludów. Przyczyny tych wydarzeń były dosyć złożone. Burżuazja dążyła do zniesienia pozostałych po ustroju feudalnym resztek ograniczeń gospodarczych oraz przekształcenia monarchii absolutnej w parlamentarno-konstytucyjną. W Europie Środkowej i Wschodniej chłopci dążyli do zniesienia pańszczyzny, Niemcy i Włosi domagali się zjednoczenia ich państw, a inne narody (np. Polacy i Węgrzy) domagały się niepodległości. Przede wszystkim wszędzie (poza Rosją) zlikwidowana została pańszczyzna i wprowadzono rządy konstytucyjne. Wśród narodów, które utraciły swą państwowość (lub nigdy jej nie miały), bardzo ożywiło się poczucie świadomości narodowej.

PROCESY DEKOLONIZACYJNE

Dekolonizacja – proces likwidacji kolonializmu w świecie, czyli wyzwalanie się ludności mieszkającej w koloniach i tworzenie przez nią niepodległych państw. Po zakończeniu II wojny światowej nastąpiło osłabienie pozycji europejskich państw kolonialnych w Afryce. Mimo tego bogactwa naturalne tego kontynentu oraz łatwy dostęp do taniej siły roboczej powodowały, że proces uzyskiwania niepodległości przez byłe kraje kolonialne trwał długo. Wpływ na dekolonizację miała również ideologia zimnowojenna oraz czynne zaangażowanie ZSRS w ruchy antykolonialne.

Przyczyny dekolonizacji	Skutki dekolonizacji
<ul style="list-style-type: none"> - dążenie kolonii do uzyskania niepodległości - trudności z utrzymaniem kolonii przez mocarstwa - dążenie komunistów do rozszerzenia swoich wpływów na kolonie - powstanie ONZ (Karta Narodów Zjednoczonych deklarowała, że kraje takie jak Francja, Wielka Brytania, Belgia, Hiszpania itd., posiadające pod swoim zarządem kolonie, będą stawiły na pierwszym miejscu dobro mieszkańców tych obszarów i ich rozwój zamiast własnych korzyści) - dążenie do równości państw po II wojnie światowej 	<ul style="list-style-type: none"> - powstanie niepodległych państw w Afryce i Azji - krwawe wojny domowe, starcia plemienne i konflikty międzypaństwowe - liczne wojskowe zamachy stanu i obalenie władz cywilnych - wiele krajów było nieprzygotowanych do samodzielnego istnienia - apartheid (segregacja rasowa) w RPA - nawiązywanie współpracy między byłymi koloniami a byłymi kolonizatorami

Rok Afryki – tak określa się rok 1960, w którym niepodległość ogłosiło 17 afrykańskich państw. Był to rok rekordowo szybkiego tempa dekolonizacji kontynentu.

ZASADY FUNKCJONOWANIA PAŃSTW DEMOKRATYCZNYCH W XX W.

W XX w. za państwa demokratyczne uznano te, które funkcjonowały w oparciu o pewne fundamentalne zasady, będące kanonem demokracji. Do kanonu tego wchodzi:

Zasada	Charakterystyka
zasada suwerenności narodu	Oznacza ona, że to naród sprawuje najwyższą władzę i podejmuje ostateczne i najważniejsze decyzje; władzę tę może sprawować bezpośrednio, korzystając np. z możliwości udziału w referendum, prawa inicjatywy ludowej czy poprzez publiczne wyrażenie swojej opinii; naród może sprawować też władzę pośrednio, tzn. poprzez swoich przedstawicieli, których wybiera do władz państwowych.
zasada konstytucjonalizmu i praworządności	Oznacza, że ustroj państwa i jego prawo oparte są na ustawie zasadniczej (konstytucji); wszelkie akty prawne muszą być więc zgodne z konstytucją – inaczej są nieważne i obywatel nie musi się do nich stosować.

zasada pluralizmu	Oznacza, że w państwie mogą swobodnie działać partie polityczne o różnym obliczu światopoglądowym, a obywatele mogą bez przeszkód głosić swoje poglądy, korzystając z prawa wolności wypowiedzi i przysługujących mu swobód obywatelskich; jedynym ograniczeniem jest tutaj wolność innego człowieka – głoszone poglądy nie mogą tej wolności naruszyć; dlatego większość państw demokratycznych w swoim systemie prawnym zakazuje szerzenia poglądów o charakterze rasistowskim, podżegających do nienawiści (wliczając w to np. nazizm, faszyzm czy komunizm).
zasada podziału i równowagi władz	Powstała w oparciu o założenia Monteskiusza i Locke’a, a więc można ją uznać za najstarszą z demokratycznych zasad; władze państwowe podzielone są na: ustawodawczą (parlament), wykonawczą (rząd) i sędziowską; są one od siebie niezależne i pełnią względem siebie funkcje kontrolne; ponadto wszystkie organy władzy są jeszcze kontrolowane przez niezależne media i opozycję polityczną.
zasada poszanowania praw mniejszości	Ponieważ demokracja nie może być dyktaturą większości, więc państwa demokratyczne zapewniają także ochronę praw mniejszości, gwarantując im dostęp do życia publicznego.

INSTYTUCJE UNII EUROPEJSKIEJ

Instytucja	Charakterystyka
Rada UE (siedziba w Brukseli)	Najważniejszy organ UE stanowiący prawo. Skupia ministrów krajów członkowskich w zależności od przedmiotu debaty zapisanego w porządku dnia (sprawy zagraniczne, przemysł, transport itp.). Dysponuje władzą ustawodawczą, którą dzieli się w pewnych dziedzinach z Parlamentem Europejskim.
Komisja Europejska (siedziba w Brukseli)	Reprezentuje interesy UE jako całości – posiada inicjatywę ustawodawczą, utrzymuje stosunki dyplomatyczne z państwami spoza UE. Komisarzy mianuje Parlament Europejski na 5 lat z możliwością przedłużenia kadencji. Komisarze wykonują swoje obowiązki na rzecz Wspólnot i nie mogą być związani żadnymi instrukcjami ze swoich krajów.
Parlament Europejski (siedziba w Strasburgu)	Jedyna na świecie instytucja ponadnarodowa pochodząca z wyborów powszechnych. Składa się z przedstawicieli państw członkowskich UE i reprezentuje wszystkich jej obywateli. Obecnie PE liczy 751 członków wybieranych na 5 lat (najwięcej pochodzi z Niemiec, Wielkiej Brytanii, Francji, Włoch – najliczniejszych krajów UE). Parlamentarzyści nie zasiadają w grupach narodowych, ale tworzą frakcje polityczne (Europejska Partia Ludowa, Partia Europejskich Socjaldemokratów, Europejska Liberalno-Demokratyczna Partia Reform, Zieloni,

NAJWAŻNIEJSZE WYDARZENIA WSPÓŁCZESNEJ HISTORII POLSKI

2 II 1994	podpisanie przez premiera Waldemara Pawłaka w Kwaterze Głównej NATO w Brukseli Dokumentu Ramowego Partnerstwa Dla Pokoju (ściśła współpraca z NATO w zakresie planowania obronnego)
8 IV 1994	złożenie przez Polskę w Atenach wniosku o członkostwo w UE
31 III 1998	rozpoczęcie w Brukseli negocjacji członkowskich z UE
17 II 1999	przyjęcie przez Sejm i Senat ustawę o ratyfikacji Traktatu Północnoatlantyckiego (4 IV 1949 r., Waszyngton)
18 II 1999	podpisanie ustawy o ratyfikacji Traktatu Północnoatlantyckiego przez prezydenta Aleksandra Kwaśniewskiego
12 III 1999	przekazanie przez ministrów spraw zagranicznych Polski (prof. Bronisława Geremka), Czech i Węgier w Independence (stan Missouri, USA) amerykańskiemu sekretarzowi stanu dokumentów ratyfikacyjnych o wstąpieniu do NATO
16 IV 2003	podpisanie w Atenach traktatu akcesyjnego Polski i pozostałych dziewięciu krajów kandydujących do UE
7-8 VI 2003	referendum akcesyjne w sprawie wstąpienia Polski do Unii Europejskiej (frekwencja 58,9%, poparcie 77,45%)
1 V 2004	wstąpienie do Unii Europejskiej Polski i dziewięciu państw (w tym trzech byłych republik sowieckich – Litwy, Łotwy i Estonii, które w tym samym roku przystąpiły także do NATO; są to jedyne były republiki sowieckie w tych organizacjach)
2 IV 2005	śmierć papieża Jana Pawła II
21 XII 2007	wejście Polski do strefy Schengen
1 IV 2008	przyjęcie przez Polskę traktatu lizbońskiego reformującego instytucje unijne
10 IV 2010	katastrofa lotnicza w Smoleńsku, w której zginął prezydent RP Lech Kaczyński z małżonką oraz inne osoby ważne dla polskiej polityki – łącznie 96 osób
1 VII–31 XII 2011	polska prezydencja w Radzie UE

ANEKS

PAŃSTWA CZŁONKOWSKIE UNII EUROPEJSKIEJ

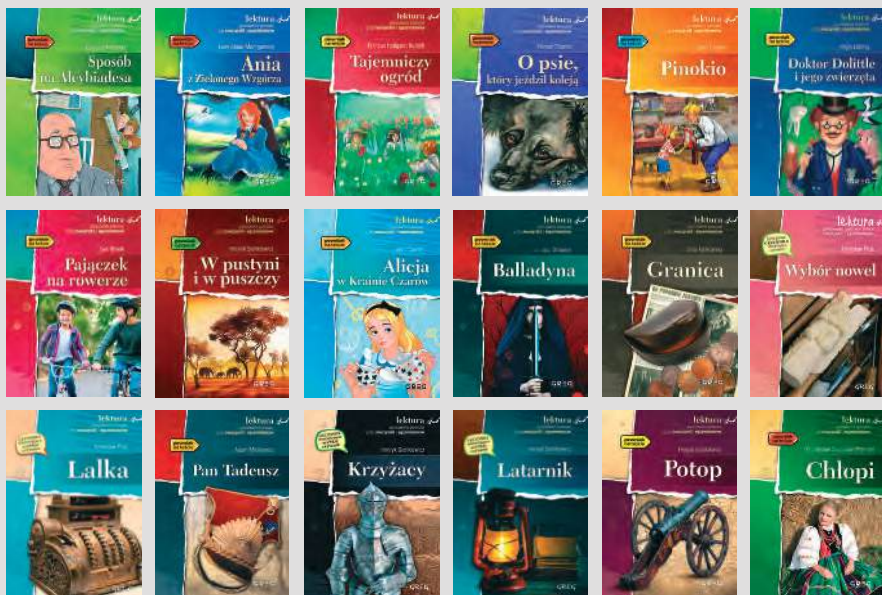
Lp.	Nazwa państwa	Data wstąpienia do Unii Europejskiej	Liczba głosów w Radzie Unii Europejskiej	Liczba członków Parlamentu
1	Królestwo Belgii	1952	12	21
2	Królestwo Danii	1973	7	13
3	Królestwo Hiszpanii	1986	27	54
4	Królestwo Holandii	1957	13	26
5	Królestwo Szwecji	1995	10	20
6	Republika Austrii	1995	10	18
7	Republika Bułgarii	2007	10	17
8	Republika Chorwacji	2013	7	11
9	Republika Cypru	2002	4	6
10	Republika Czeska	2002	12	21
11	Republika Estońska	2002	4	6
12	Republika Federalna Niemiec	1957	29	96
13	Republika Finlandii	1995	7	13
14	Republika Francuska	1957	29	74
15	Republika Grecji	1995	12	21
16	Republika Irlandii	1973	7	11
17	Republika Litewska	2002	7	11
18	Republika Łotewska	2002	4	8
19	Republika Malty	2002	3	6
20	Republika Portugalii	1986	12	21
21	Republika Słowacka	2002	7	13
22	Republika Słowenii	2002	4	8
23	Republika Węgierska	2002	12	21
24	Republika Włoska	1949	29	73
25	Rumunia	2007	14	32
26	Rzeczpospolita Polska	2004	27	51
27	Wielkie Księstwo Luksemburga	1949	4	6
		Razem	352	795

lektury Grega Zaufaj sprawdzonej marce!

Pewniak
na teście

Najnowsze wydania zawierają
odpowiedzi na pytania z podręczników i testów.

- *Inni wydawcy zgadują, czego trzeba się nauczyć –
my wiemy, o co zapytają nauczyciele.*
- *Podręcznik powie Ci, jaki materiał musisz znać –
my Ci powiemy, co dokładnie będzie na teście.*

Pełnej oferty szukaj w najlepszych księgarniach.

GREG
WYDAWNICTWO

Wydawnictwo GREG
ul. Klasztorna 2B ■ 31-979 Kraków
www.greg.pl

ISBN 978-83-7517-739-8

9 788375 177398 >